

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Aktualitātes zaļā publiskā iepirkuma piemērošanā

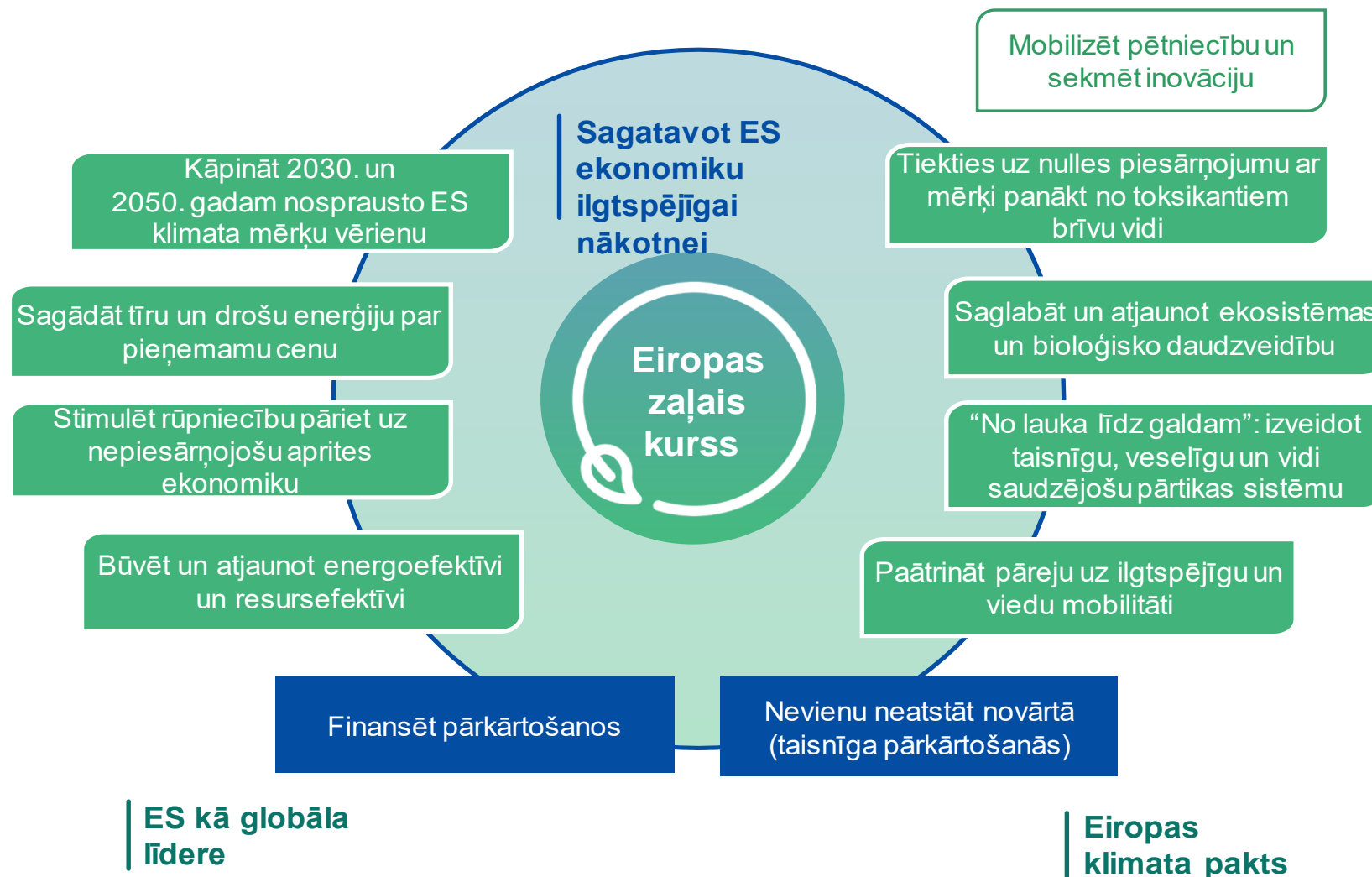
Inese Peļša
Koordinācijas departamenta
Stratēģijas un ilgtspējīgas attīstības
nodaļas vecākā eksperte

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Eiropas zaļais kurss (European Green Deal)

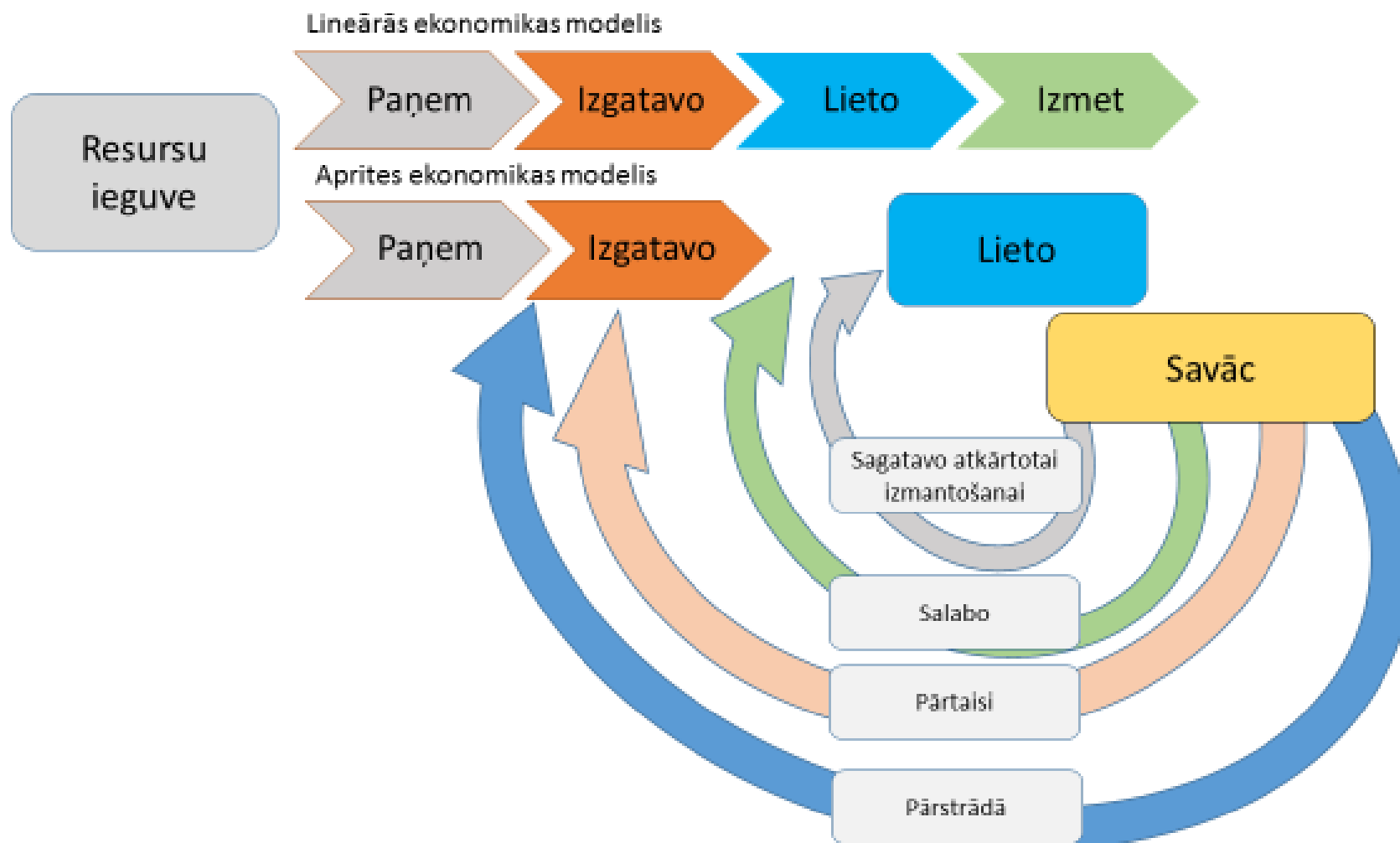
Eiropas Komisija 2020.gada 14.janvārī nāca klajā ar paziņojumu, ka turpmāk zaļais publiskais iepirkums būs jāpiemēro obligāti.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

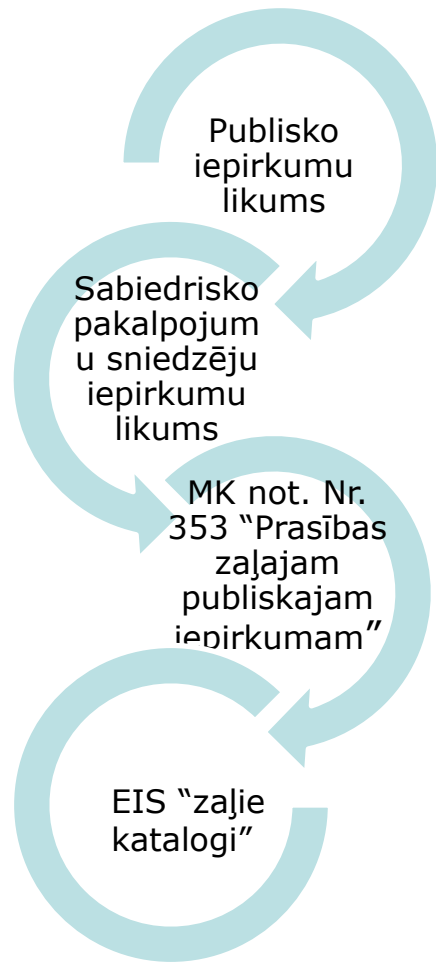
Aprites ekonomika

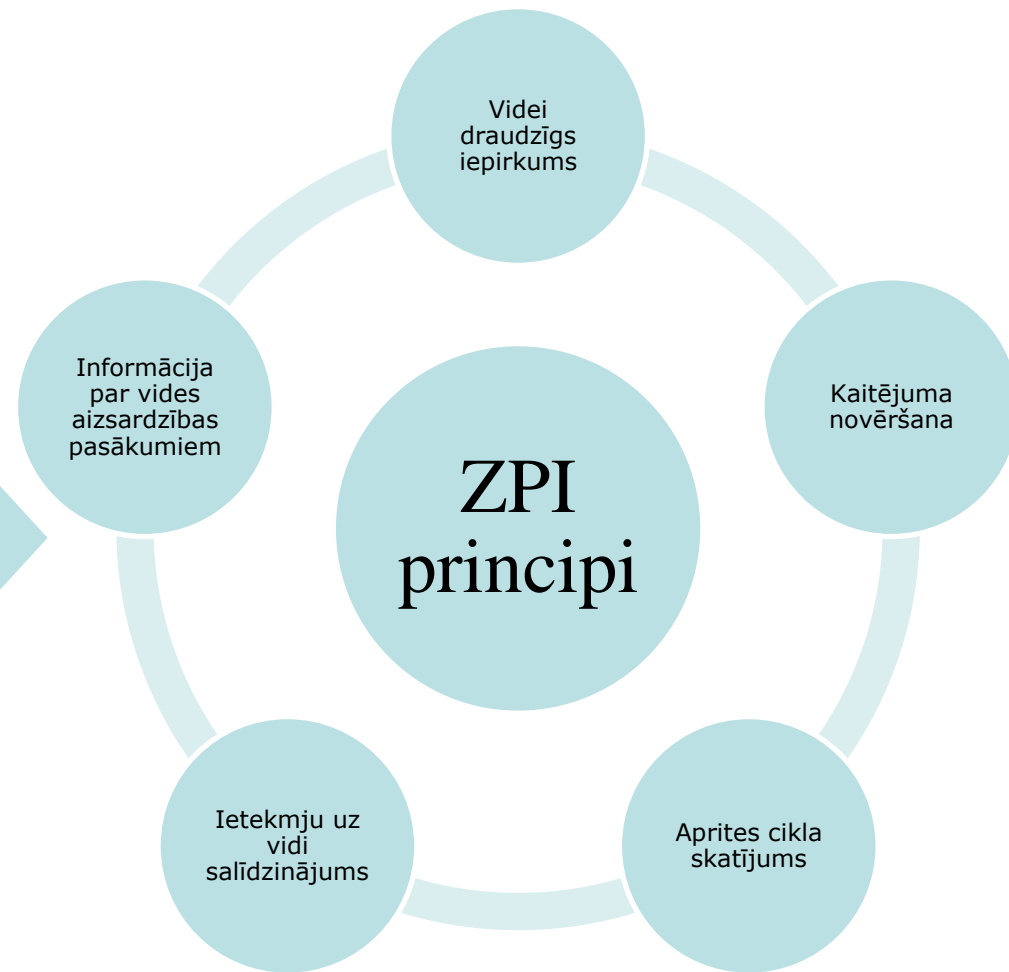

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Tiesiskais pamats un instrumenti ZPI ieviešanai Latvijā

Zaļais publiskais iepirkums – tādu preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkums, kuru ietekme uz vidi to **aprites ciklā** ir mazāka nekā precēm, pakalpojumiem un būvdarbiem ar tādu pašu lietojuma mērķi, kas iegādāti, nepiemērojot zaļā publiskā iepirkuma **principus**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zaļā iepirkuma soļi

Izvērtēt, vai bez šī produkta/pakalpojuma nevar iztikt

Iepirkumam atvēlēt **pienācīgu laiku**

Veicot iepirkumu, izvērtē šī produkta/pakalpojuma ietekmi uz vidi tā **pilnā dzīves ciklā**

Veic **tirgus izpēti** par piedāvātajiem zaļajiem produktiem un to piegādātājiem

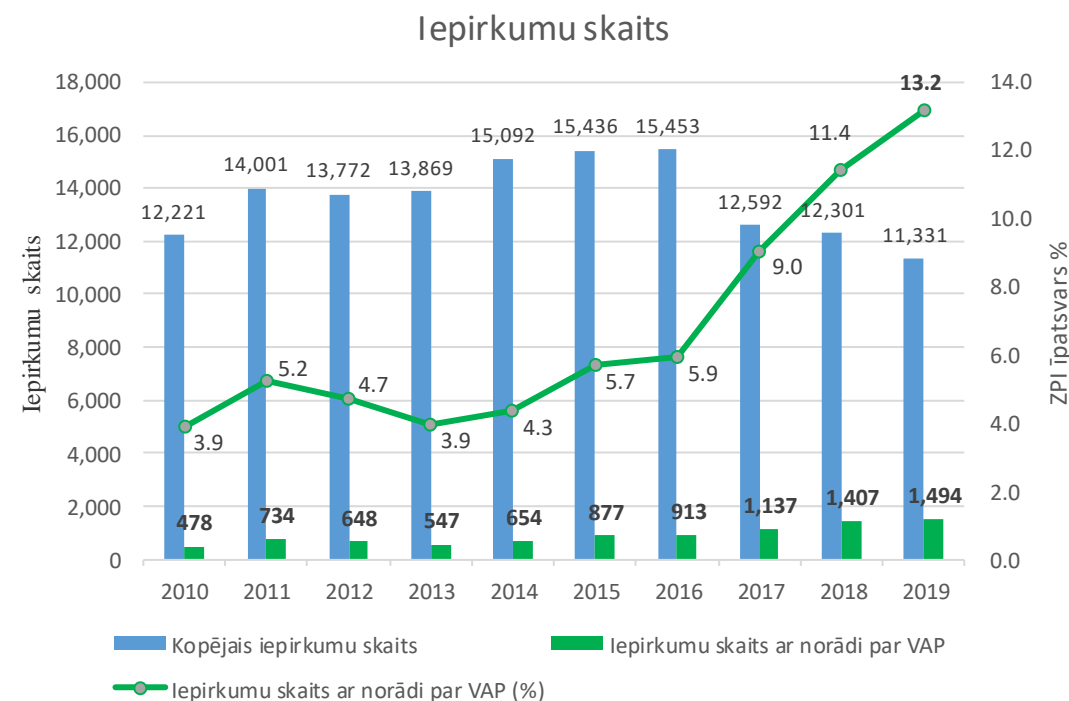
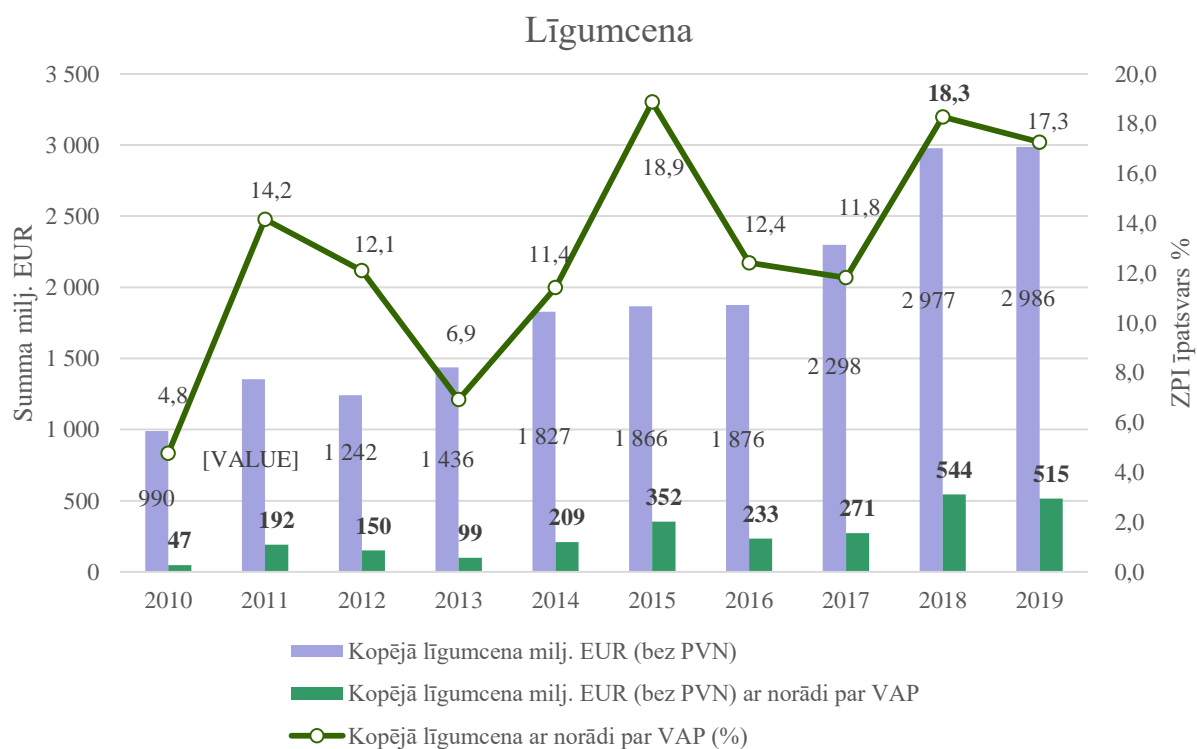
Zaļo kritēriju **prasības iekļaut visos iepirkuma posmos – nolikums, tehniskā specifikācija, līgums, līguma izpilde.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ZPI īpatsvara dinamika Latvijā – Publisko iepirkumu likums

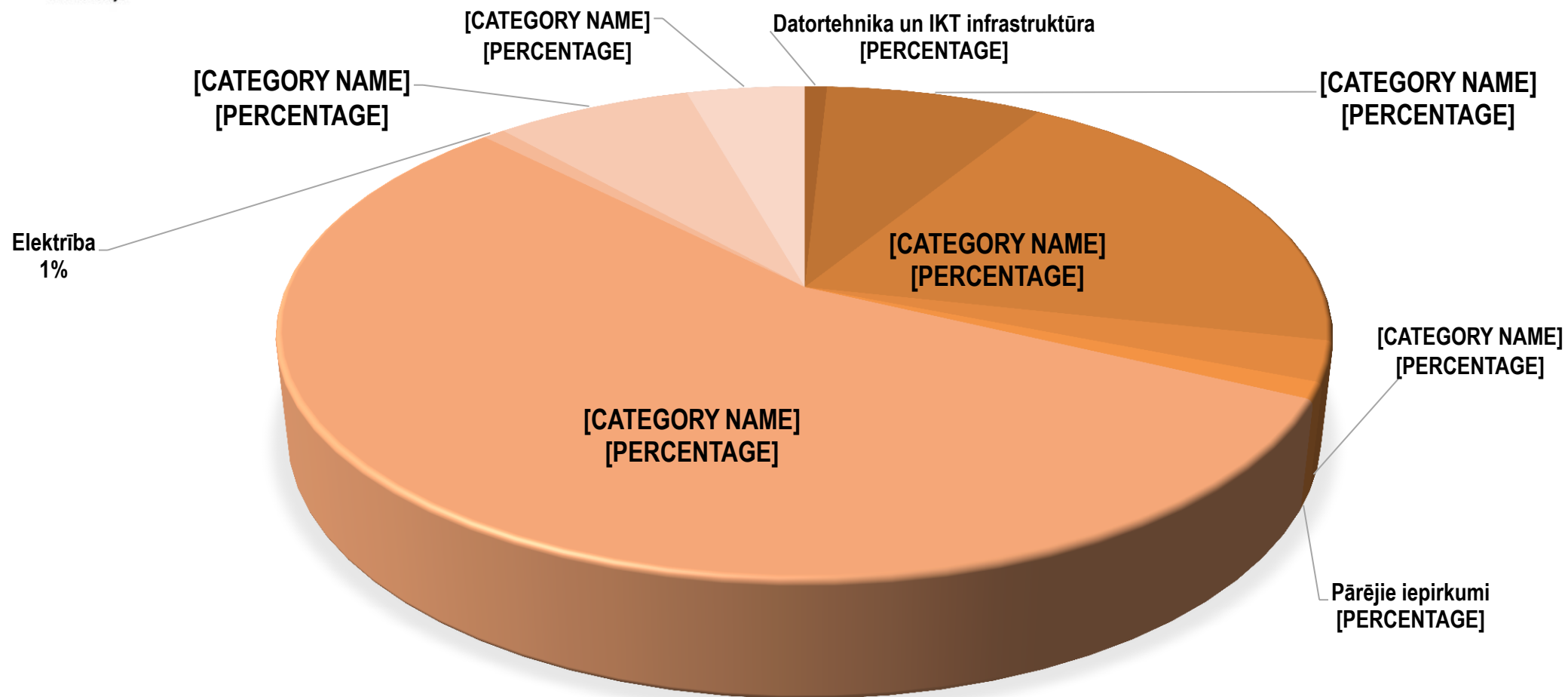
(IUB statistikas dati)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ZPI īpatsvars pēc iepirkumu veida (IUB statistikas dati)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

MK noteikumi Nr.353 «Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība»

Preču un pakalpojumu grupas, kurām publiskajā iepirkumā piemēro zaļā iepirkuma prasības un kritērijus

Obligāti (1.pielikums):	Brīvprātīgi (2.pielikums):
1.Biroja papīrs	1.Būvdarbi (biroju ēkas)
2.Drukas iekārtas	2.Ceļu būve un satiksmes zīmes
3.Datortehnika un IKT infrastruktūra	3.Ūdens sildītāji siltuma ražošanai
4.Pārtika un ēdināšanas pakalpojumi	4.Dārzkopības produkti un pakalpojumi
5.Tīrīšanas līdzekļi un pakalpojumi	5.Elektroenerģija
6.Iekštelpu apgaismojums	6.Klozetpodi un pisuāri
7.Ielu apgaismojums un satiksmes signāli	7.Koģenerācijas iekārtas
	8.Mēbeles
	9.Notekūdeņu infrastruktūra
	10.Sienu paneļi
	11.Izlietnes, krāni, dušas uzgaļi un to aprīkojums
	12.Tekstilpreces
	13.Transports
	14.Veselības aprūpes elektriskās un elektroniskās iekārtas

grozījumi līdz
30.06.2020.

Sporta un rotaļu
laukumu segums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ZPI kritēriji pārtikas iegāde

	Spēkā esošā MK noteikumu nr. 353 redakcija pārtikas un ēdināšanas kritērijiem	Tematisko darba grupu dalībnieku iesniegtie komentāri esošās redakcijas pilnveidei (2019. marts)	Priekšlikumi MK noteikumu grozījumiem (2019. oktobris)
Atlases kritēriji	1. Nav pārkāpti ZPI līgumi pēdējos 3 gados	1. Nav pārkāpti ZPI līgumi pēdējos 12 mēnešos 3 gados	1. Līgumslēdzējam ir pieredze līdzīgu līgumu izpildē, kas veikta bez pārkāpumiem
Tehniskās specifikācijas prasības	1. Pārtikas produktu kvalitāte	1. X% bioloģiskie 2. Pārtikas produktu kvalitāte	1. Pārtikas produktu kvalitāte
		X% integrētie X% NPKS	X% bioloģiskie X% integrētie X% NPKS
	2. Bez ĢMO	3. Bez ĢMO	3. Bez ĢMO
Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	3. Iepakojums, videi draudzīga piegāde, sezonālitate	3. Iepakojums vai videi draudzīga piegāde vai sezonālitate	3. Iepakojums vai videi draudzīga piegāde vai sezonālitate
		atkāroti izmantojams atkāroti pārstrādājams nav atsevišķās porcijās auto EURO 5 standarts km no izcelsmes vietas sezonāli produkti	atkāroti izmantojams atkāroti pārstrādājams nav atsevišķās porcijās km no izcelsmes vietas logistikas centra/noliktavas auto EURO 5 standarts sezonāli produkti
Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	Cena = ja ir visi ZPI kritēriji ZPI ≤ 20%, Cena ≥ 50% Papildus punkti par X% nekā TS	Cena = ja ir visi ZPI kritēriji ZPI ≤ 20%, Cena ≥ 50% Papildus punkti	Cena = ja ir visi ZPI kritēriji ZPI ≤ 20%, Cena ≥ 50% Papildus punkti par X% nekā TS
Līguma izpildes nosacījumi	Kontroles un pārbaudes mehānismi Sadarbība ar ražotāju/ audzētāju, produktu saraksts Līguma kopija piegādes vietā	Kontroles un pārbaudes mehānismi Sadarbība ar ražotāju/ audzētāju, produktu saraksts Līguma kopija piegādes vietā Dokumentācijas uzturēšana	Kontroles un pārbaudes mehānismi Sadarbība ar ražotāju/ audzētāju, produktu saraksts Līguma kopija piegādes vietā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ZPI piemērošana semināros kafijas pauzēm un ēdināšanas pakalpojumiem

**Obligāti ZPI
jāpiemēro šādiem
CPV kodiem:**

CPV kods	Koda atšifrējums latviešu valodā
55300000-3	Restorānu un ēdināšanas pakalpojumi
55500000-5	Ēdnīcu un sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi

Seminārā paredzētas **2 kafijas pauzes un vienas pusdienas** (bufetes tipa):

Kafijas pauzes un pusdienas nodrošina, **ņemot vērā šādas norādes:**

- ✓ Uzkodu un pusdienu sagatavošanā tiek izmantoti, **bioloģiskā lauksaimniecībā ražoti, vietējie sezonālie pārtikas produkti** saskaņā ar Zemkopības ministrijas sezonālītātes kalendāru;
- ✓ pusdienas - **siltais ēdiens, ietverot zivi, pēc iespējas mazāk izmantot gaļu**, (to censties aizstāt ar olu, sēnēm, pupiņām, šķelto zirņu biezeni, kāpostiem u.tml.) un **salāti/sezonāli dārzeņi**;
- ✓ Tiek **izvietotas īpašas norādes pie ēdienu, uz kodu kopējiem traukiem** (kafijas pauzēs un pusdienās), **kuros tiek izmantoti bioloģiskie pārtikas produkti.**
- ✓ **Neizmanto vienreizējos traukus.**
- ✓ **Neizmanto produktus kā kafijas piens, cukurs, ūdens u.c. iepakojumos, bet pasniegt tos vienā koplietošanas traukā.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālie semināri ZPI ieviešanas atbalstam

2015. gads - 5 semināri
2016. gads - 10 semināri
2017. gads - 4 semināri
2018. gads - 5 semināri
2019. gads - 4 semināri

2015-2019 > **1600** klātienēs dalībnieki

11 diskusijas par normatīvā regulējuma
uzlabojumiem (2019.g.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Dzīves cikla aprēķinu modeļi

- izmaksu kalkulators
enerģiju patērējošām
precēm, t.sk. mobilā
aplikācija

Spuldzes

Datori

Monitori

Drukas iek.1

Drukas iek.2

Ledusskapji

Putekljusūcēji

Televizori

Trauku mazgājamā mašīna

Tvaika nosūcēji

Veļas mašīnas

Žāvētāji

- **būvniecības dzīves cikla izmaksu aprēķina kalkulators**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpmākie izaicinājumi iepirkumu veicējiem

- Pirms iepirkuma sagatavošanas **pārbaudīt** preču un pakalpojumu piedāvājumu un **pieejamību tirgū**;
- ZPI kritēriji jāņem vērā un jāiestrādā jau **projekta plānošanas** posmā.
- Pārlicināties par izvirzīto kritēriju **verifikācijas** iespējām (marķējumi, sertifikāti, pašdeklarācijas u.c.);
- **Līgumu izpildes kontrole** – paredzēt, ka līgumslēdzējai iestādei ir tiesības veikt nejauši izvēlētu verifikāciju jebkurā brīdī līguma darbības laikā;
- Būtiska ir **sadarbība starp projektu izstrādātājiem un iepirkuma speciālistiem**; iepirkumu speciālistiem un reālajiem īstenotājiem.
- Nozaru stratēģiju virzība, nepietiekamā apjomā integrējot tajās vides, klimata un aprites ekonomikas prasības;
- **Kliedēt mītu**, ka zaļie iepirkumi ir dārgāki un sarežģītāki;
- Mērķtiecīgi apmācību semināri, praktiski piemēri.

- Par ministriju
- Kontakti
- Aktualitātes
- Vakances
- Nozares politika
- Normatīvie akti
- Fondi un investīcijas
- Valsts galvojums
- Publiskais iepirkums
- ES informācija
- Starptautiskā sadarbība
- Publikācijas un pētījumi
- Sabiedrības līdzdalība

Zaļais publiskais iepirkums

- Zaļais publiskais iepirkums**
- Normatīvais regulējums un metodiskais atbalsts**
- Sadarbības partneru pieredze**
- Biežāk uzdotie jautājumi (BUJ)**
- Informatīvie un audiovizuālie materiāli**
- Eiropas Komisijas izstrādātie ieteikumi Zaļā publiskā iepirkuma piemērošanai**

- #### DARBĪBAS JOMAS
- Dabas aizsardzība
 - E-pārvalde
 - Fondi un investīcijas
 - Ilgtermiņa attīstība
 - Klimata pārmaiņas
 - Pašvaldības
 - Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveide
 - Reģionālā attīstība
 - Teritorijas attīstības plānošana
 - Ūdeņu pārvaldība
 - Vides aizsardzība
 - Zaļais publiskais iepirkums**

INTERAKTĪVĀS IESPĒJAS

- Ministra kalendārs
- Ministrs Twitter

Zaļā iepirkuma kalkulators

Kas ir Zaļais iepirkums, kā tas strādā un kādi ir tā ieguvumi?

Kā atpazīt Zaļo iepirkumu?

Zaļā iepirkuma pieredzes stāsti.

Informācijas un atbalsta avoti

Foto galerija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

Kontakti: zpi@varam.gov.lv

Internet: www.varam.gov.lv darbības joma – zaļais publiskais iepirkums

